

Slægts – Tidende

for
Trekantområdet

Udgiwet af Trekantområdets Slægtshistoriske Forening

Nr.: 32

December

Sæson 2014/15

Bestyrelse

Formand:

Jesper Ratjen, Majvænget 66, 6000 Kolding
☎ 7551 8063, e-mail: j.ratjen@stofanet.dk

Næstformand, redaktør:

Kai Aurbo, Borggårdsparken 38, 7080 Børkop
☎ 7586 8315, e-mail: kaiaurbo@gmail.com

Kasserer, bladudvalg:

Jonna Qvortrup, Prangervej 82, 7000 Fredericia
☎ 7592 9678, e-mail: jonnaqvortrup@hotmail.com

Sekretær:

Niels Thomsen, Agatvænget 7, 7000 Fredericia
☎ 4045 2673, e-mail: aase.niels.thomsen@gmail.com

Bibliotekar:

Jens Christian Bruun-Toft, Blåkjærvej 16, Erritsø
7000 Fredericia
☎ 7594 0810, e-mail: bruun-toft@mail.dk

Forlystelsesråd:

Hanne Olsen, Vesterdalsvej 6, 7000 Fredericia
☎ 4041 1879, e-mail: hannejonolsen@gmail.com

Suppleant: (Moccamester)

Karen Petersen, Rygårdsvej 4 – 51, 7000 Fredericia
☎ 2323 3550,
e-mail: karen.margrethe.petersen@gmail.com

Suppleant: (ass. Moccamester)

Ikke besat.

Møder afholdes den 2. mandag i månederne september-april og ofte i samarbejde med Lillebælt Folkeuniversitet (FU). De begynder kl. 19.15 og afholdes på LOKALHISTORISK ARKIV, Frederik III's Vej 6, Fredericia. Mødelokalet er åbent fra kl. 18.30, således at der er lejlighed til slægtssnak og til at benytte foreningens bibliotek. Møderne indledes med ”medlemmernes 10 minutter”, hvor der kan fortælles om gode oplevelser, givtige kilder, læses op, gives tips osv. Udlån fra foreningens bibliotek sker i forbindelse med møderne og der vil altid være hjælp at hente til tyding af gotisk skrift eller ideer til at komme videre. Kaffe/te ”ad libitum” 5 kr.

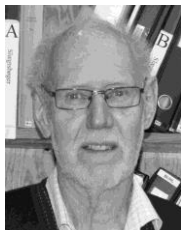
Medlemskab (incl. abonnement på ”Slægts - Tidende” og ”Slægten”) pr. år 190 kr. – par 260 kr. GÆSTER ER VELKOMNE. Gæstebilletter 35 kr. pr. foredrag.

<http://www.trekanten-slaegt.dk>

WEB – master: Kai Aurbo.

Seneste medlemsmøder.

Alle referater fra møderne finder du i sin fulde længde på foreningens hjemmeside:
www.trekanten-slaegt.dk

Uddrag fra sensommerudflugten, den 6. september 2014.

Af Niels Thomsen.

Turen gik i år til Christiansfeld med start fra banegården i Fredericia kl. 12. Der var i år ingen deltagere til opsamling i Middelfart. Vi var 29 deltagere.

Dagen startede med fin sol og sommer. Sluttede overskyet da vi på turens sidste del var på Skamlingsbanken.

Der var arrangeret en byvandring med underviser og turistfører Poul Erik Jespersen. Ham kendte vi i forvejen fra hans foredrag i april måned. Christiansfelds særkende er jo Brødremenigheden der, som en forfulgt religiøs minoritet i deres hjemlande, fik frit lejde til at slå sig ned i byen.

Der har, specielt i de sidste 1½ år, foregået en meget omfattende restaurering af mange af de gamle bygninger, som Brødremenigheden opførte i 1770'erne, da de slog sig ned i byen. Dette meget omfattende restaureringsarbejde bekostes bl.a. af A. P. Møller Fonden og Realdania. Ikke alene bygninger sættes i stand, gader og pladser bliver ført tilbage til det udseende, de havde før i tiden med toppede brosten i rette udseende. Noget af fortovsbredden er dog med slebne granitsten, der gør fortovene mere egnede for fodgængere. (Læs videre på hjemmesiden om den spændende rundvisning)

Vi sluttede turen i Christiansfeld i Honningkage Bageriet, hvor der var gjort klar til en tiltrængt kop kaffe/te med tilhørende lækre honningkager.

Og så var der tid til at handle honningkager og chokoladevarer med videre i butikken inden den videre færd mod vor sidste destination, Skamlingsbanken.

Via Hejlsminde nåede vi Skamlingsbanken, det nationale samlingssted, med støtten der bærer indskriften ”Minde om den danske sags forkæmper” og navnene på 18 markante personer, der talte den danske sag. Støtten blev rejst i 1863. Året efter blev egnen besat af preussiske soldater, der sprængte støtten bort og solgte stenene på auktion. På vegne af ”Skamlingsbanke-selskabet” opkøbte 2 mænd fra egnen de 25 granitsten. Efter 1864 kom Skamlingsbanken (efter mageskifte af ”de otte sogne” med nogle kongerigske enklaver syd for Ribe) til at ligge nord for Kongeå-grænsen, i dansk land. Man genrejste så støtten i 1866 med dens brudte hjørner og kanter. De brudte hjørner synes at fortælle: Man har kæmpet for sin ret og sit sprog, og det vil ind imellem give nogle skrammer.

Udsigten fra Skamlingsbanken var ikke med os. Vejret var blevet diset, men man fornemmede historiens vingesus.

Efter en meget fin udflugt var vi i Fredericia lidt efter kl. 18.

”ROMANTIK OG SLÆGTSFORSKNING”

En følge af en oplevelse på sensommerudflugten til Christiansfeld

Af Jesper Ratjen, formand TSF.

På vores sensommerudflugt til Christiansfeld standsede vores guide Poul Erik Jespersen ved den tidligere "Brødrementigheds pigeostskole" i Lindegade og nævnte, at ligesom så mange andre byer havde Christiansfeld også sin "H.C. Andersen-historie". En tavle på muren fortalte nemlig, at her havde Riborg Voigt været blandt eleverne. Hun var en vens søster, og da H.C. Andersen mødte hende, blev han

så overvældende betaget af hendes skønhed, at det afstedkom digtet: "To brune Øjne jeg nylig så". Hun blev hans livslange umulige kærlighedsskæbne.

Et tilsvarende møde har en oldemors kusines mand i sin ungdom været ude for.

Af en ung mands dagbog

Christian Adam Ludvigsen (f. 1826) var i vinhandlerlære i Odense, da han i 1848 blev indkaldt til militærtjeneste. Som menig ved 5. linie-infanteribataillons, 4.kompagni var han den 22.april 1849 via Als og Fyn med sin bataillon kommet til Skærbæk (Taulov sogn).

Mødet med en svævende engel

Om denne dag skriver han bl.a. i sin dagbog: "I Skærbæk, hvor vi ankom om Eftermd: gik jeg paa Gaden og gabede aldeles Hensigtsløs til alle Sider, da en Forbigaaende henvendte et Spørgsmaal til mig angaaende vor Marsch hertil, som jeg besvarede paa en Maade, der gav Anledning til en Samtale imellem os og fortsættende denne spadserede vi sammen hen ad Gaden; han betroede mig nu, at han var Byens Skolelærer og inviterede mig med det samme meget høfligt til at gjøre hans ringe Huus Ære med mit Besøg. Jeg modtog naturligviis Invitationen med Glæde, og traadte nu ind i en smuk, hyggelig lille Stue, hvor jeg blev forestillet for hans Kone og – en ung Pige – hans eneste Datter! Ikke er det mig mueligt at beskrive det Indtryk, som synet af denne Engel gjorde paa mig. Da hun rakte mig Haanden for at byde mig velkommen foer som et elektrisk Stød igjennem mit hele Væsen og da hendes mørke sjæfulde Øie hvilede paa mig med et ubeskrivelig Udtryk og hun aabnede sine Rosenlæber for at tale var jeg aldeles ude af mig selv; jeg fremstammede en

Undskyldning eller Gud veed hvad jeg gjorde. Hun maae formodentlig have mærket min Forlegenhed; thi hun gik – eller rettere sagt svævede ind i et tilstødende Værelse og jeg fik nu Tid til at samle mig en Smule. Da hun atter traadte ind forsøgte jeg at bringe en Samtale i Gang imellem os; men det vilde ikke lykkes; alt hvad jeg sagde forekom mig at være noget dumt Tøieri, og denne Gang kom jeg kun ud af min Forlegenhed derved at Faderen, hvis Forretninger havde bortkaldt ham et Øieblik, atter kom tilbage og nu kom Samtalen ret livlig i Gang imellem os alle. Under denne betragtede jeg Marie med ufravendt Øie og indpræntede ethvert af hendes Træk dybt i mit Hjerte. Hun var ikke regelmæssig skjøn, men en englelig Uskyld og Blidhed laae udbredt over hele hendes Væsen der gjorde at enhver som saae maatte beundre; i hendes sorte Øie laae et Udtryk der ei kan beskrives og som de brune Lokker der omgav Hoved og Hals endnu mere forhøiede; hendes Figur var rank og smidig og naar hun bevægede sig lignede hun en svævende Gudinde; jo mere jeg betragtede hende, jo mere følte jeg for mig selv at jeg kunde tilbede hende og at jeg vilde være det lykkeligste Menneske om jeg turde kaste mig for hendes Fødder og bevidne hende min Kjærlighed. Aftensmaden blev serveret, den bestod i en simpel Ret, men blev kryddret ved at hun fremsatte den og deeltog i Maaltidet; jeg kom en Gang ved samme til at berøre hendes hvide Haand med min store solbrændte Næve, og jeg mærkede tydeligt at Blodet foer mig op i Ansigtet og at jeg bar mig gruelig keitet ad ved Brugen af Peberbøssen, hvis Indhold jeg begyndte at øse ud paa et Stykke Smørrebrød; dog lód det til at ingen andre end jeg selv mærkede det. I mit Hjerte ønskede jeg dette Maaltid kunde vare evig, men ak, det fik saa snart Ende, og Klokken mindede mig om, at den Tid nærmede sig da jeg maatte forlade et Sted, der var bleven mig saa kjært, og som jeg maaskee aldrig mere skulde betræde! Ved Afskeden udbad jeg mig Tilladelse til at komme igjen hvis vort Ophold blev der længere; og med mange Ønsker om mit Fremtids-Vel skildtes jeg fra denne vakkre, lykkelige Familie; det svage Haandtryk, som jeg dristede mig til at bibringe den fine Haand, der raketes mig sagde min Egenkjærlighed mig, blev besvaret. –

Aldeles uden Tanke gik jeg derfra og rettede mekanisk mine Skridt efter mit Quarteer; jeg var nedsunken i en Slags indre Beskuelse, og vaagnede først af denne Tilstand da jeg styrtede over en Gjenstand der laa udstrakt paa Vejen hvorved jeg kom til at støde min Næse til blods. Dette ansaae jeg som et Vink fra Forsynet til Paamindelse om Soldatens Pligt: han skal bløde for sit Fædreland, men ikke tænke paa Kjærlighed”.

Straks næste morgen skulle de videre og kom til at deltage i "Slaget ved Kolding" den 23.april 1849, så disse dagbogslinier vedrørende den foregående dag, er ganske konkluderende:

”Kun sjælden blomstrer Rosen paa Soldatens Vei og støde hans Fod en enkelt Gang paa en endnu ikke udspungen Knop, da lader hans ubarmhertige Skæbne ham ikke Ro til at see den udviklet og indaande den fine Duft, der omgiver den; nei den river ham bort med skadefro Latter, og naar Soldaten atter betræder det Sted, hvor den friske Knop henrev ham til Beundring, da er den visnet og forgaaet, eller ogsaa pryder den en andens Bryst”!

Christian Adam Ludvigsen kom til at deltage i hele 3-årskrigen uden andre mén end ovenstående, og i 1855 giftede han sig med min oldemors kusine og fik et særdeles virksomt liv. Han blev kemiker og interesserede sig bl.a. for at udvikle bedre bagemetoder. Han indgik i 1890 et samarbejde med brødfabrikant Viggo Schulstad og det er Ludvigsen vi siden 1897 skylder fremkomsten af maltet rugbrød (som jeg aldrig har brudt mig om, selv om det skulle være meget sundere end rugbrød bagt af en meget syreholdig surdej).

– Men hvad blev der af den skønne Marie? Den friske rosenknop! Skolelærerens datter fra Skærbæk?

Der må lidt metodisk slægtsforskning til:

Spørgsmål: Skolelærer-familien i Skærbæk. Hvem var de?

Soldaten mødte dem i april 1849, så de er der nok også ved folketællingen i 1850: –

Ja!: Folketælling 1.feb. 1850 Taulov sogn [ao.opsl.31]

Skærbæk

114. En Skole

Johan Peder Jensen Hundevad	42	gift	Apenrade	Skolelærer
Ane Kirstine Sophie Amalie Nissen	44	dito	Halk sogn	hans Kone
Jensine Petrine Amalia Hundevad	15	ugift	Vejen sogn	}
Adolphine Nicoline Magdalene Hundevad	9	do	her i Sognet	}Deres Børn
Nicolay Adolph Hundevad	4	do	Dito	}

Hov! – Ingen "Marie".

Er hun rejst inden folketællingen 1850, så har hun nok været hjemme ved folketællingen 1845!

Folketælling 1.feb.1845 Taulov sogn [ao.opsl.21]

Skærbæk

38. Skolen

Johan Peder Jensen Hundevad	37	gift	Apenrade	Skolelærer
Ana Christine Sophie Amalia Nissen	38	gift	Halk sogn	hans Kone
Sophie Margrethe Krongaard	15	ugift	Astrup sogn	}
Jensine Petrine Hundevad	10	do	Vejen sogn	}Deres Børn
Adolphine Nicoline Magdalene Hundevad	4	do	Taulov sogn	}

Heller ingen "Marie", men en ung pige med efternavn »Krongaard«. Er det en fejl, at hun står blandt "Deres Børn"?

Spørgsmål: Var Sophie Margrethe Krongaard en tjenestepige, som rejste væk inden 1850?

Her må vi håbe på, at der i kirkebogen er ført en fyldig »Til- og afgangsliste« – Det er der!

Taulov sogns kirkebog 1837-1847 Til- og Afgangsliste

Afgangsliste 1846 [ao.opsl. 59]

4. Marie Sophie Margrethe Krongaard 17 Aar
1ste Nov. Huusholderske og Mejerske fra Schierbecktil Sommersted sogn pr. Haderslev

Aha! – Den unge Krongaard-pige hed også "Marie".

To spørgsmål melder sig: 1) Var hun den "svævende engel"? 2) Var hun trods navnet, lærer Hundevads datter?

Men nu var hun jo rejst til Sommersted som "husholderske og mejerske".

Hvis de to spørgsmål skal besvares med et "Ja", må hun jo være vendt tilbage inden 1849!

Spørgsmål: Er Marie Krongaard kommet tilbage til Skærbæk før april 1849?

Taulov sogns kirkebog 1847-1874 Til- og Afgangregister

Tilgangsliste 1847 [ao.opsl. 2]

38. Marie Sophie Margrethe Krongaard 17 Aar
1ste Okt. Stifdatter af Skolelærer Hundevadt i Skærbæk fra Sommersted Sogn pr. Haderslev

Hurra! Den "svævende Marie" er hjemme på plads i Skærbæk skole. Lærer Hundevads stedatter!

Spørgsmål: Hvem var så Marie Krongaards biologiske forældre?

Det vil stå ved hendes konfirmation. Da hun i 1847 er 17 år, er hun nok konfirmeret i 1844. – Ja: Taulov sogns kirkebog 1840-1856 Konfirmerede og Viede

Konfirmerede Piger 1844 [ao.opsl.23]

1. Marie Sophie Margrethe Krongaard Forældre: Afd. Jens Krongaard . . . til Astrup og
Hustru Anne Christine Sophie Amalia født 1830 den 5te Martz født Nissen
Meget God i Kundskab
og ligeledes i Opførsel Vaccineret 1830 d.31.Juli af Rold i Haderslev

Marie Krongaard var altså lærer Hundevads hustrus datter af første ægteskab!

Marie var som den "svævende engel" tilstede i sit hjem ved soldatens besøg den 22.april 1849, men ikke ved folketællingen 1.feb.1850

Spørgsmål: Hvornår og hvorhen var hun rejst?

Igen søges i Til- og afgangslisten:

Taulov sogns kirkebog 1837-1847 Til- og Afgangliste

Afgangliste 1849 [ao.opsl. 78]

35.	Marie Sophie Margrethe Krongaard	19 1/2 Aar
14.Okt.	Hustr. til Bødker Morten Pedersen Schultz	til Kolding

Endnu en parallel til H.C.Andersen: Den skønne var allerede i en andens arme!

Marie Krongaard blev ifølge Taulov kirkebog allerede et halvt år efter soldatens besøg, den 12.oktober 1849 viet til den 10 år ældre bødker fra Kolding [ao.opsl.43] og den 10.marts 1850 fødte hun deres første barn, datteren Amalie Cathrine Marie. (Kolding Skt.Nicolai kirkebog [ao.opsl.221]).

Hun fik 6 børn mere og en gang i 1850'erne blev hun uddannet jordemoder. (Der er ikke bevaret nogen jordemoderprotokol efter hende).

Endnu ved folketællingen 1.feb.1880 er de bosat i Kolding, men siden må de være flyttet fra byen, for de er ikke døde og begravede der og efter 1854 føres der ikke til- og afgangslister i købstads-kirkebøgerne.

Hvor de bliver af, er endnu ikke fundet, men er jo heller ikke vigtig for denne historie.

Soldatens møde med den skønne Marie

Christian Ludvigsen som ung og ældre

Uddrag af referat fra medlemsmøde den 8. september 2014.

40 deltagere.

Af Niels Thomsen, sekretær.

Meddelelser.

Formanden Jesper Ratjen mindede om turen til Rigsarkivet tirsdag d. 21. oktober 2014.

Aftenens foredragsholder var vagtmester Peter Wodskou Christensen, Rigsarkivet (billedet) med foredraget **”Plejebørn, tyveknægte og andre skæbner...”**

Han har været ansat i 20 år i Statens Arkiver. Hans foredrag omhandler 4 personer, de 3 er hans aner, den sidste en person hvis historie han har fattet interesse for.

Peter Wodskou er også medudgiver af bogen ”Forbrydelsens ansigt” med portrætter, historier og skæbner af ”forbrydere” fra politiets tvangsfotografering for perioden 1850-1920.

De 4 personer der omtales i Peters foredrag er følgende:

Hans tip-tip-oldefar *Lars Pedersen Ranum*, som på grund af økonomiske problemer får 2 medskyldige til at sætte ild til en ejendom. Formålet var at få udbetalt en brandforsikringssum.

Næste person er Peters 2 x tipoldefar i lige linie, skolelærer *Anders Jensen* fra Vodskov i Vendsyssel. Det er beretningen om 41 års virke som lærer ved skolen i Vodskov.

Den tredje person er Peters 3 x tipoldemor *Marie Kirstine Johannesdatter Nordbye*. En kvinde der ikke bøjede sig for autoriteterne, men kæmpede for sin ret.

Sidste person er Peters mormors mor, *Dagmar Løfvall*, og som han har kendt. Hun havde som barn haft hvad man kan kalde et kummerligt liv.

(Læs videre på hjemmesiden om dette spændende og interessante foredrag)

Referat fra slægtstemaaften den 17. sept. 2014

30 deltagere.

Af Niels Thomsen, sekretær.

Formanden Jesper Ratjen startede med et par meddelelser.

Foreningen har købt bogen ”Dagligliv i 1800-tallets Jylland” der er redigeret af folkemindeforskeren Palle O. Christiansen, der i bogen præsenterer den største

indsamler af folkeviser, eventyr, sange og folkeminder Evald Tang Kristensen. Gennem et udvalg af hans artikler og fotos vises almuelivet i 1800-tallet. På foreningens 40-års jubilæumsdag, tirsdag d. 21. oktober, var der arrangeret en fællestur til Rigsarkivet.

Herefter fik aftenens foredragsholder og formand for DIS-Odense Mette Fløjborg (billedet) ordet.

Mettes emne var Slægtsforskerprogrammet **LEGACY 8**, den nye version.

Mette har dyrket slægtsforskning i mere end 20 år og har anvendt LEGACY i de sidste 8 år og der var ingen tvivl om, hvilket program hun brænder for.

Gå ind på www.legacydansk.com for at downloade programmet. Programmet findes i 2 udgaver, en standard og en Deluxe udgave. Standardudgaven er gratis. Deluxe udgaven koster ca. 170 kr. og har i forhold standardudgaven bl. a. mulighed for at foretage udskrift af alle former for lister m.v.

Har man LEGACY version 7.5 Deluxe koster en opgradering til version 8 Deluxe ca. 122 kr.

Der er adgang til flere funktioner som:

Forum er for erfaringsudveksling mellem brugere.

Hjælp leder én videre for løsning af en opstået fejl.

En god hjælp er Mettes hjemmeside www.flojborg.dk. Her havde Mette til overflod lavet en lille ”slip” som henviste til de emner på hendes hjemmeside, som hun ville komme ind på i aften. Det var bl. a. ”LEGACY 8 – Kom godt i gang” der er en omfattende instruktion lige fra den første installation og frem.

Løber man ind i problemer er der, ud over ”Hjælp” funktionen, muligheden for at besøge DIS-Odense. Der er hver tirsdag eftermiddag mulighed for at få hjælp i deres lokaler i Odense..

Der findes en trykt vejledning til LEGACY, som ikke er for let at arbejde med. Det er bedre at gå ind på nettet og bruge Hjælp-vejledning under LEGACYdansk.com.

Man blev inspireret til at undersøge, om det er Legacy man skulle arbejde videre med. Det program fornyes tilsyneladende stadig og en overflytning af data ved at benytte funktionen ”GEDCOM” foreligger. Mette Fløjborg talte meget overbevisende om Legacy.

Mette henviste også til DIS-Odense.dk om erindringsmedaljer. Har man haft slægtninge der kunne have været soldat i 1. eller 2. slesvigske krig (1848-1850 eller 1864) er det meget sandsynligt at vedkommende har søgt om en erindringsmedalje. Ansøgningerne, som kunne indsendes fra 1876, er sorteret efter navn og bopælsamt på ansøgningstidspunktet.

Uddrag af referat fra medlemsmøde den 13. oktober 2014.

I samarbejde med Lillebælt Folkeuniversitet. 46 deltog.

Tema: "Når døden indtræder" ved Michael Dupont, overassistent, cand. mag., Rigsarkivet

Af Niels Thomsen, sekretær og Jesper Ratjen, formand.

Den 21. oktober er foreningens 40-års jubilæumsdag.

Formanden Jesper Ratjen redegjorde kort for historien for "Trekantområdets Slægtshistoriske Forening".

Det hele startede i april 1974, hvor nogle personer fra "slægtsudredningskurser" i byerne Vejle, Kolding og Fredericia havde arrangeret en fælles udstilling på biblioteket i Vejle for at vise hvad de havde opnået i den forløbne sæson.

Man blev enige om at mødes igen og indkalde til en stiftende generalforsamling i "Trekantområdets Slægtshistoriske Forening". Foreningen skulle også omfatte Middelfart og blev den 21. oktober 1974 stiftet på Hejse kro.

Foreningen har, efter starten på Hejse Kro, haft til huse i Fredericia: 1976-79 på Lokalhistorisk arkiv i det gamle bibliotek; 1979-87 Kobæks Cafeteria og 1987-97 på Depotgården. I 1998 fik man tilbudt at kunne holde møderne på Lokalhistorisk Arkiv her på Frederik III's Vej 6, Fredericia, hvor der er gode forhold, og hvor der er den rigtige "slægtsforsker-atmosfære".

Efterhånden var så mange medlemmer bosat i Kolding, at man for 25 år siden (22.maj 1989) valgte at udskille sig som selvstændig forening: "Koldinghus – Forening af slægtsforskere". Tilsvarende valgte Vejle-medlemmerne for 12½ år siden at organisere sig i "Vejleegnens Slægtshistoriske Forening" (5.feb.2002).

Middelfart og Fredericia er alene om at føre "Trekantområdets Slægtshistoriske Forening" videre. Det forpligter jo, og vi gør vort bedste.

På selve jubilæumsdagen d. 21. oktober er der arrangeret besøg på Rigsarkivet, men i aften fejres jubilæet med lagkage til kaffen. (Karen, Jonna og Jesper har hver medbragt 2 hjemmelavede lagkager – se dem på hjemmesiden).

Som indlednings- og festsang blev N. H. Frandsens "Slægtsforskerens sang" (melodi: Mandalay) afsunget til akkompagnement på cd ved Thomas Bornemann Madsen.

Herefter blev aftenens foredragsholder Michael Dupont fra Rigsarkivet (billedet) budt velkommen. Det var en gennemgang af de attester og formalia (f. eks. dødsattester og skiftebehandling) som et dødsfald giver anledning til.

Det indholds- og anvisningsmættede foredrag lader sig dårligt referere meningsfuldt på denne plads. I stedet er Michaels Power Point præsentation blevet lagt på vor hjemmeside og kan åbnes/ses gennem referatet der. Se det og få inspiration herfra.

Jubilæumstur til Rigsarkivet i København den 21.oktober 2014

Af Jesper Ratjen, formand

Tidlig morgen den 21.oktobet mødtes 6 tilmeldte (3 stødte senere til) på Fredericia banegård for at tage til Rigsarkivet i København. Vi ankom kl.10 og indledte besøget med en times rundvisning ved arkivar Karl Peder Pedersen. Vi var på historisk grund i Chr.4's provianthus. Fløjen overfor Christiansborg (med Folketingstrappen) havde rummet Geheimearkivet og Det kgl. Bibliotek og på øverste etage Kunstammeret, hvorfra Guldhornene blev stjålet i 1802. Den gamle højloftede læsesal med lysindfald gennem palævinduerne fra både Christiansborg- og bibliotekshavesiden, overvældede Jesper med nostalgiske minder. Nu var der 4 kontorpladser.

Derfra gik vi ind i de forjættende, reolfyldte magasiner i flere etager.

Etageadskillelserne er metaltræmmeriste; – oprindeligt af hensyn til lysindfald på reolerne fra en tid uden elektrisk lys. De fleste arkivalier står nu pakket i de kendte brune arkivæsker med stregkodemærkede indholdsetiketter. Nogle med et rødt stempel: »ENB«, som indeholder arkivalier af Enestående National Betydning. En sådan fik vi lejlighed til at se og høre oplæst: Ministertermødereferat fra den 9.april 1940 kl. 6.30 (se billederne fra Rigsarkivet på hjemmesiden).

På etagen ovenover, hvor reolerne bugnede af Danske kancellis monstrøse supplik- og gratialprotokoller, så vi et eksempel fra 1719. Opslag i navneregistret "Fredericia" viste bl.a. hen til en argumenteret ansøgning (supplik) til Kongen fra den jødiske menighed i Fredericia om støtte til den nyopførte synagoge, som vist havde kostet den fattige menighed 800 Rdl. Den kgl. resolution på dette andragende lød: "*Herved er intet at gøre*".

Omvisningen sluttede i den smukke Harsdorffsal med søjlebåret galleri og reolfyldte vægge med et krus kaffe og en småkage samt en kort introduktion til Daisy og lejlighed til at stille spørgsmål. Salen er en rest af det gamle kongelige bibliotek. (En anden del af salen står som "Bibliotekssalen" på Koldinghus, som også har fået det gamle kgl. biblioteks egetræstrappe installeret i kæmpetårnet).

Kl. 11-16 kunne vi så studere de arkivalier vi havde forudbestilt på Daisy. Alle meldte om gode fund. – En fin tur arrangeret af Hanne!

Navneændring: Landsarkiverne skal nu også hedde "Rigsarkiv".

Eftersom Sjælland er berøvet sit landsarkiv, som er sammenlagt med Rigsarkivet, skal de øvrige landsarkiver nu også hedde "Rigsarkiv": "Rigsarkiv Viborg", "Rigsarkiv Aabenraa", "Rigsarkiv Odense". Erhvervsarkivet skal flytte fra Aarhus til Viborg. "*Jeg forventer, at det vil komme vores mange brugere til gavn*", skriver rigsarkivaren!

Uddrag af referat fra medlemsmøde den 10. november 2014.

I samarbejde med Lillebælt Folkeuniversitet. 34 deltagere.

Tema: "Kort- og billedsamlingen på Det kgl. Bibliotek" ved Henrik Dupont, forskningsbibliotekar, cand. scient., Det kgl. Bibliotek

Af Niels Thomsen, sekretær

Aftenen indledtes med "Venner ser på Danmarks kort"
Formanden omtalte 3 bøger, der var kommet i vort bibliotek. (Se hjemmesiden)

Foreningen har købt et lille oplag af en vejledning til "DAISY, ArkivalierOnline Beta og Lægdsruller" af Ulrich Alster Klug. Vi sælger det for 40 kr.

Desuden omtaltes lørdagens udstilling, hvor foreningen, i forbindelse med "Arkivernes dag", havde sin opstilling med slægtsforskningsplancher her på Lokalkivet. Jonna Qvortrup, Jens Christian og Bodil Bruun-Toft og Jesper Ratjen var til stede og fortalte og agiterede. Der var stor interesse for at høre nærmere om mulighederne på arkivet, og også hvad Slægtshistorisk Forening kunne byde på. Lokalkiverne i bl.a. Smidstrup, Kauslunde og Middelfart havde lignende arrangementer.

Herefter blev Henrik Dupont (billedet) budt velkommen.

Henrik Dupont redegjorde kort for Det kgl. Bibliotek, Danmarks Nationalbibliotek, som forvalter den nationale kulturarv. Biblioteket har til huse i "Den sorte Diamant" på havnefronten i København. Her bor også "Dansk Folkemindesamling", der i dag er en del af det nationale bibliotek.

Der var i foredraget mange henvisninger til Det kongelige Biblioteks hjemmeside med mange detaljer, som ikke fyldestgørende kan nævnes her. Man henvises til at gå ind på Det kongelige Biblioteks hjemmeside, som er www.kb.dk. Desuden henvises til Henrik Duponts Power Point præsentation, som der kan linkes til fra referatet på vor hjemmeside. Se det og få inspiration herfra.

Siden 1697 har der været pligtaflevering til Det Kgl. Bibliotek (KB) af alle tryksager, bøger, aviser, kort, plakater og m.m. Derfor vil det KB, og siden 1902 også Statsbiblioteket i Aarhus, være i besiddelse af alt trykt fra Danmark.

Det kgl. Bibliotek har udover sine bogsamlinger også en kort- og billedsamling, der er emnet for aftenens foredrag, hvor foredragsholderen primært kom ind på følgende 3 områder:

Billedsamlingen, Luftfotosamlingen og Kortsamlingen.

Man er velkommen til at kontakte Kort- og billedsamlingen på Det kongelige Bibliotek.

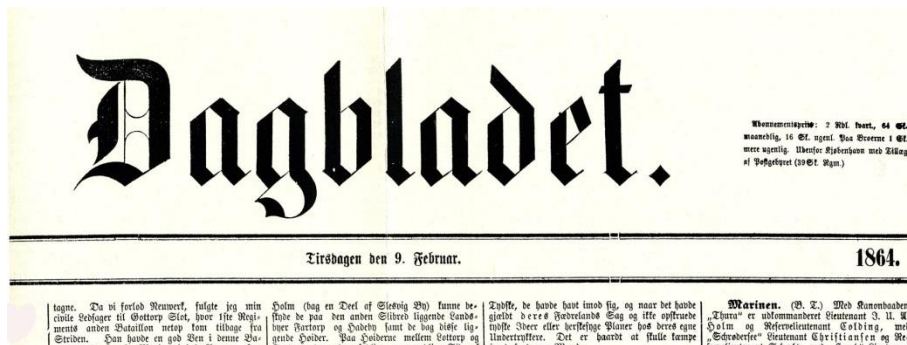
Adresse er: KOB, Det kgl. Bibliotek, postboks 2149, 1016 København K.
Telefon: 91324308 hverdage mellem 13 og 14.
E-mail: kob@kb.dk

Der er ophavsret på et billede indtil 70 år efter opretshaverens død, hvis motivet opfattes som et kunstværk. Er det håndværk, er copyrighten 25-30 år. For fotografier (avisbilleder) er ophavsretten uafklaret. De billeder som KB lægger på nettet, er der ingen ophavsret på. De må frit bruges til ikke-kommercielle formål.

Hvad kan vi som slægtsforskere få ud af gamle aviser?

Henning Karlby (billedet), medlem af TSF og DIS-Danmark har sendt os følgende uddrag af en artikel fra Dagbladet fra tirsdag den 9. februar 1864. Efterfulgt af oplysning om, hvilke arkivalier man kan søge i, hvis man har haft familie, som har været med i krigen 1848-50 eller i 1864.

Træfningen ved Mysunde.

I "Hamb. Nachr." findes en Beretning om Træfningen ved Mysunde, hvoraf det yderligere fremgaaer, at Preusserne havde i sinde at tage Stillingen, men blev fuldstændig slaaede tilbage med stort Tab. Man nærede endnu fra preussisk Side den Indbildning, at de Danske ikke for Alvor vilde føre Krig, og Kommandoen smigrede sig med, at de preussiske Soldater blot behøvede at storme frem for at blive Herrer over Skanderne. For denne falske Forestilling eller dette taabelige Overmod maatte Preusserne imidlertid bøde haardt, og til at besmykke Nederlaget kan der kun anføres at en tæt Taage forhindrede preussiske Kanoner i at tage nøjagtigt Sigte, skjøndt denne Omstændighed jo maa have været af tilsvarende Betydning for Forsvaret. Preusserne førte ni Batterier, Haubitser, sexpundige Feltkanoner, korte tolvpundigere og riflet Skytts i Ilden, og Angrebet aabnedes fra Højen lige overfor Skanderne i 900

til 1000 Skridts Afstand. Der paastaaes, at det preussiske Artilleri ingen væsentlig Skade led; men der er al Grund til at tvivle herom, da det indrømmes, at Tabet af Mandskab og Heste var stort. Infanteriet skred gjentagne Gange til Storm, hvorunder det led frygtelig baade ved Artilleri= og Geværilden, og skjøndt det gik ivrig paa, hedder det, kunde det ikke tage en eneste Skandse. Angrebet udførtes af Batailloner fra fem Regimenter; et Regiment af de Tropper, som havde været mest udsatte, mistede 7 Officerer, hvoriblandt Kommandeuren, Major Jena, der som Frivillig havde Deeltaget i Slaget ved Solferino og i dette var blevet saaret. Han ramtes af en Kugle i Brystet. Oberstlieutenant Francois blev truffet af en Kugle i det høire Kjæbebeen, og Kuglen gik ud igjennem det venstre; tillige fik han en Kugle igjennem det højre Laar. Prinds Friedrick Carls Adjudant, Lieutenant ved Husarerne, Grev Gröten blev paa et Ridt som Ordonnantsofficeer truffen af en Kugle i Brystet og faldt død af Hesten; ikke faa Officerer fik deres Heste skudte under sig. Naar det til Slutningen hedder, at det hele Tab var 120 til 150 Døde og Saarede, er det af Skildringen af Kampen klart, at dette Tal langt fra stemmer med Virkeligheden. I det danske Hovedkvarter vilde man som bekjendt vide, at alene til Laserethet i Eckernförde var indbragt 800 Saarede, og Tabet paa Preussisk Side har i al fald været særdeles betydeligt. At der gjentagne Gange uden Resultat foretages Storm paa Skandser, vil som bekjendt sige, at Angriberne under deres Fremtrængen have lidt en Medfart, som gjør det umuligt for Officererne at forhindre Soldaterne i at vende Ryggen for hurtigst mulig at komme ud af den dødbringende Ild.

Fortegnelse over Saarede

Saarede, der indkom i Dragonhospitalet i Slesvig den 3die Februar.
6te Drag=Reg. 2 Esk. Nr. 55. Navn ?. Skud gj. Begge Kinder, Brud af Overkjæben.
11te Inf.=Reg. 3die Komp. Mening Nielsen. Skudsaar i Underlivet, haardt.
Do. 5te Komp. 514. Minig Christensen. Skudsaar gj. Venstre Laar.
Do. 5te K. 38 Mening Helm. Tab af 2 Fingre paa venstre Haand.
Do. 1ste K. 157. Mening Andersen. Skudsaar i høire Skulder, Haardt.
Do 3die K. 419. Mening Petersen. Skudsaar gj. Høire Laar.
Do. 1ste K. 533. Kommandeersergeant Gürtler. Skudsaar i høire Fod.
Do. 3die K. 6. Korporal Stendahl. Skudsaar i højre Skulder.
Do. 3die K. 525. Menig Olsen. Skudsaar gj. høire Laar.
Do. 3die K. Nr. ? Menig Eriksen. Skudsaar i venstre Haand.
Do. 5te K. 504. Menig Rasmussen. Skudsaar gj. høire Laar.
Do. 5te K. 10. Menig Sørensen. Skudsaar i Hoften.

Her følger en meget lang liste med sårede. En anden liste er med krigsfanger og en tredje er med sårede, som er overført til Københavns Garnisonshospital. I avisen står der således mange oplysninger om, hvilke sår soldaterne havde pådraget sig, den slags oplysninger kan man ikke altid finde i de officielle arkivalier.

Hvis du har familie, der var med i krigen 1848-50 eller i 1864, findes der mange arkivalier, du kan søge i. Først vil jeg nævne dem, du kan finde på nettet.

Du skal ind i Daisy på www.sa.dk. I Daisy skriver du: "Forsvarets arkiv" i feltet med "Arkivskaber" og i "Arkivserie" skriver du "Erindring", derpå trykker du på "Søg".

Trykker du derefter på ”Ansøgninger om erindringsmedaljer 1848-1850” kommer du frem til en side hvor du kan bestille arkivalierne frem, men under listen med bestillingerne står teksten ”Dele af arkivserien er Scannet og kan læses her.” Tryk på linket for at gå til de scannede ansøgninger. Der er mange flere scanninger end dem du ser på den side. Ansøgningerne er skrevet af de pågældende soldater, her kan man bl.a. se hvilket kompagni, batteri osv. soldaten gjorde tjeneste ved, soldatens nummer står også i ansøgningen. Det kan bruges til at finde beretningen i avisen. I ansøgningen står også, hvilket lazaret soldaten eventuelt har været indlagt på, om den pågældende får pension efter krigen, samt forskellige andre oplysninger. For at finde en soldat skal du vide, hvor den pågældende var bosiddende på ansøgningstidspunktet (1876), idet ansøgningerne er opdelt efter bopæl - amt og kommune/herred. I pakkerne lå de oprindelig i alfabetisk orden efter navne. Det gælder stadig i en del af pakkerne, men du kan træffe på, at der er rodet rundt i pakken inden de blev scannet, i den situation er du nødt til at blade alle siderne igennem, for at finde den du søger. Tilbage til avisen, så kan man læse at nogle af soldaterne var hårdt sårede. Hvis de er døde, kan du i sagens natur ikke finde den pågældende blandt ansøgerne til erindringsmedaljer. I den situation er du nød til at tage en tur til Rigsarkivet.

Ud over ansøgningerne om erindringsmedalje, kan du på Rigsarkivet finde en mængde bøger, som står på en af de første hylder til venstre, når du kommer ned i læsesalen, her er fortegnelser over dem, der fik en særlig pension efter krigene, der er lister over sårede og døde. Der er lister over dem, der var indlagt på de forskellige lazaretter. Men her skal du helst vide hvilket lazaret, ellers er det et kæmpe arbejde at komme igennem. Hvis du heller ikke ved, om din ane var såret eller overhovedet deltog, bliver det uoverskueligt at arbejde med materialet på hylderne.

Hvad kan du ellers bruge avisartikler til? Jeg bruger dem til at skrive tidsbilleder ind i min slægtshistorie, således at en slægtsbog ikke kun bliver en dødkedelig opremsning af navne og årstal. Med artiklerne kan jeg fortælle om, hvad der rørte sig i den verden, mine forfædre var en del af.

God fornøjelse med dine aner i 1848-50 og 1864.

Henning Karlby

Fra Medlemskredsen

Medlem Hanne Olsen, (billedet) har sendt os følgende.

Det er en journal om hendes oldefar Carl Johan Amando Niebuhr. Han blev født 23. maj 1866 i København og døde på Sct. Hans Hospital, Roskilde 8. marts 1904. Faderen, Johann Wilhelm August Niebur, var cigarmager og kom fra Schwerin, Mecklenburg. Han blev gift med Maren Kirstine Clausdatter i Klosterkirken i Nykøbing F. den 7. maj 1855. De flytter til København i begyndelsen af 1860'erne.

”Jeg søgte om hjælp til at finde Amando på DIS-forum aneefterlysning. Det var tilbage i 2007.

Jeg blev rådet til at kontakte Jørgen Green, som jo har været på besøg i vores forening. Han var meget, meget hjælpsom, fandt frem til Amando i Vestre Fængsels arkiv. Han var også på Landsarkivet og fandt hans stamblad for 1893, desuden at han havde sid-det i Nytorv Arrest.

På Stadsarkivet i København fandt han disse håndskrevne journalnotater vedr. hans indlæggelse på Sankt Hans.

Derefter skulle han skrive speciale og havde ikke tid til at hjælpe mere”.

Journalnotater fra Sankt Hans Hospital.

En broder til Pt. Har i Sindsforvirring druknet sig, i øvrigt synes der ikke at være forekommet Sinds- eller Nervesygdomme i hans nærmeste slægt, der dog for Faderens Vedkommende – Pt. er uægte barn – er ham ubekendt. Hans moder havde 5 børn udenfor Ægteskab med hans fader, et sjette uægte barn med en anden mand. Faderen forlod Konen og Børnene og rejste til Tyskland, da Pt. var 5-6 Aar gl., og der er siden ikke hørt fra ham. Pt. blev nu opdraget i meget fattige Kaar, fik mange prygl af sin Moder.

Efter Konfirmationen blev han sat i Blikkenslagerlære, men blev allerede efter ½ Aars Forløb paa Gr. af et Tyveri af noget Tin sendt til Landerupgaard, hvor han var 1 Aar. Derefter tjente han paa Landet, var 3 Aar i samme Plads.

Han har aftjent sin Værnepligt ved Husarerne, blev her straffet med 20 dages Vand og Brød for Desertion, senere 5 Dages mørk Arrest for Drukkenskab. I Tjenesten lærte han at drikke og har siden drukket ret stærkt, naar han ikke var forhindret deri ved at sidde i Fængsel. Efter afsluttet Militærtjeneste er han straffet først med Vand og Brød for et Tyveri, dernæst med 15. Mdr. Forbedringshus for et andet Tyveri og endelig med 4 Aars Tugthus for Indbrudstyverier, hvorfra han løslodes sidste 1ste. November. Kom nu på Ladegaarden, stjal atter og kom i Arrest (V. Fængsel) hvor Sygdommen erkendtes. Han har været gift, konen skal være død i 96, i hvert Fald var han da (fra Vridsløse, hvor han dengang sad) inde i Kbh. for at tage afsked med hende på Dødslejet, saaledes fortæller han. Der var 2 Børn i dette Ægteskab, de lever og er raske, saavidt han ved.

Selv har han engang i 90'erne, haft en Hæmoptyse? sammen med blodig Diarrhe, for hvilket han laa paa St. Johannesstiftelsen, i øvrigt ingen alvorlig sygdom. Han benægter Syfilis, indrømmer Gonorrhæa. Hans nuværende Sygdom synes at være begyndt sidste Sommer, idet han angiver, at de Vrangforestillinger, hvoraf han nu er opfyldt, ”gik op for ham” paa denne Tid, dels dannede ved ”Beziehung Wahn”, ”Det stod i avisen”, dels vist nok ved Hallucinationer. Inde paa Ladegården talte de andre alle sammen om hans Affærer.

Om hans Tilstand paa Vestre Fængsel har Fængselslægen meddelt til K.H., at han i 17 Dage havde været hallucineret paa Syn og Hørelse. Det begyndte med Angst for at Væggen skulle falde over ham, senere hørte han, at han ikke maatte spise Maden, at han skulle halshugges, ”Fanden talte om at hente ham”. Han fik kun ringe søvn trods Narcoticum.

3/1 1903 indlagdes han paa K.H. VI. (Kommunehospitalet).

Røbede her straks nogen sygdomserkendelse: Hallucinationerne var "noget forkert inde i Hovedet", var i øvrigt forbeholden i sine Udtalelser. Senere kom han frem med, at hans Kone nok ikke var død, men levede sammen med en Kæreste, at hun ogsaa havde været på Hospitalet, men ikke vilde gaa ind. Var forøvrigt under Opholdet den næste Tid dygtig hallucineret og urolig. Det blev ham forbudt at spise, han skulde i Helvede, klædte sig derfor fuldstændig af, knælede og bad Jesus beskytte ham. Stillede sig ved vinduet og truede ud i Luften, Stemmerne kaldte ham Tyveknægt. Mod slutningen noget roligere, sov godt paa Chloral. Røbede ingen systematiserede vrangforestillinger.

Han overflyttes 27/1 03 til St. H. H. (Sankt Hans Hospital) hvor han er e.l. paa Afd. 3. Han har været rolig, sovet godt, som Regel spist godt, kan dog gøre lidt Vanskelighed, "fordi maden ikke er betalt". Har klaget over, at det regnede ned i Sengen til ham med Lus. Ved Undersøgelsen 31/1 03 er han klar, svarer adæquat. Han har opfattet at Stedet hedder St. H.H., men tror, at det ligger i Kbh. ude ved Ladegaarden. Datoen angiver han uden Betænkning, med stor Præcision til Torsdag (i stedet for Lørdag) d. 12. Marts 1903. Hans Hukommelse for hans tidligere Liv er god nok, ogsaa m.H.t. Tidsangivelser og Navne, men for den senere Tid har den Fejl. Han mener, at han har været 14 Dage her og 3 Mdr. paa K. H.. Han er stadig hørelshallucineret, Stemmerne skriver sig fra Lemmerne pa Ladegaarden, som ligger her i Nærheden. De beskæftiger sig med hans Affærer, men insulterer ham ikke og han tager dem det ikke ilde op. Han har en Del Vrangforestillinger, til dels systematiserede.

Han har læst om Naturforskeren Carsten Niebuhr og har da opdaget at hans Fader var en Ætling af denne og altså "af Adelsslægt". Faderen er nu, "som der har staaet i Aviserne" død i Tyskland og har efterladt sig 3 Millioner Kroner. Heraf skulde han have 1, men en Fjende, han har, en gl. Skolekammerat ved Navn Martinus, har tilegnet sig hans Daabs- og Konfirmationsattest og hævet Pengene i hans Navn. Det kan man bare spørge Ladegaardslemmerne om, de ved Besked med hele Historien.

Han har nogle hypokondre Forestillinger om, at have Ild i Maven, hvilket han ogsaa mener sig paaført af Martinus. Hans Kone er ikke, som han tidligere troede, død, hun lever i Kbh. med en anden Mand, det opdagede han, da han efter sin Løsladelse fra Horsens kom til Kbh., men hvorledes denne Opdagelse fandt sted, kan han ikke oplyse, skønt han paastaar, at han har besøgt Parret i deres Hjem, hvor hans Kone skænkede Vin for ham, men kom Gift i. Han fortæller ogsaa, at Sygeplejerskerne inde på K. H. var hans Søstre, der havde taget andre Navne.

Hans Stemning er sløvt indifferent, i paafaldende Misforhold til hans Vrangforestillinger. Han har slet intet Forsæt om at skride til Handlinger i Overensstemmelse med disse, skaffe sig sin Ret, hævne sig. Hans Plan for Fremtiden er blot "at se at komme ud at arbejde igen", men det synes slet ikke, at have Hast hermed, han protesterer ikke mod Opholdet her. Han erkender at Forestillingerne om at skulle i Helvede o.s.v. og Hallucinationerne der stod i Forb. hermed, bero paa Sygdom, men mener sig nu rask.

Han har en lav Pande og noget fremstaaende Arcus superciliares, men i øvrigt ingen Degenerationstegn. H. Pupil > v.. Ingen af dem reagerer for Lys, derimod begge for Accomodation. Der er ingen Ansigtsskævhed eller fibulære Trækninger i Ansigtet, derimod sådanne i T? Ved ?ordene udelader han Stavelser, men Talen er ellers ikke paralytisk. Ingen Tremor manuum. (Herefter kommer en masse diagnoser og medicinske udtryk).

1/2. Sover, skønt med kniberi på Chloral., spiser næsten ikke fordi der er Ild inden i Maden.

2/2. I dag antager han datoen til den 14de Marts 1903. Han siger ikke at ville spise, fordi han ikke kan taale rugbrød.

28/2. I Begyndelsen af sit ophold her var han stadig angst, han er nu lidt mindre ængstelig, men har i den senere Tid fundet paa, paa alle Tider af Døgnet, at kaste sig paa knæ for at bede til Stjærnerne, til Gud o.s.v.

3/5. Noget roligere, mindre ængstelig, falder ogsaa sjældnere paa Knæ, men gør endnu tidvis et uklart og forvirret Indtryk. Sover nogenlunde, Appetit god.

21/5. I den senere Tid har han atter haft nogle af sine religiøse Forestil med hyppig falden paa Knæ, samtidig har han haft et mere fjoget glad, forvisket? Ansigtudtryk, der er noget mere mot. uro over ham, ? glad men rystende. ? kommer han i Dag og fortæller, at han har 4 Millioner i Nationalbanken. Betydelig Pupildif., h. dobbelt så stor som v. ?.

26/6. Stille og rolig om Dagen, men beder endnu undertiden "Bønnen" om Natten. Han spiser godt, er renlig, ingen T?

16/7. Noget mere mot. uro over ham, saa han næsten hele Dagen traver rundt, men han siger intet videre. Ofte ud af Sengen om Natten. I Forgaars et Flugtforsøg over Muren, men blev straks indfanget.

11/8. Den daarlige Periode vedvarer endnu. Han svarer knapt paa Spørgsmaal, men han traver rundt i Gaarden, er aabenbart stærkt hallucineret. Han ser skulende og mistænksom ud. Jævnligt vaagen om Natten. I nogle Dage har han haft Diarree og har grisset slem.

Flyttes til Plejestiftelsen den 11. august 1903.

14/1 04. Han gaaer her sløv om, træffes jævnlig talende med sig selv, men gør ellers et ? omtaaget Indtryk. Legemligt er han faldet noget af. H Pupil har hele tiden været > V, begge stive og ikke reagerende.

5/3 04. I Aftes fik han et Anfald, hvorved han faldt sammen og blev helt blaa i Ansigtet og tabte Besindelsen. Krampe iagttages ikke. Idag ligger han stiv hen.

8/3 04. Han har senere ligget hen uden at kunne støtte på Benene, kun faaet lidt flydende Kost. I Middags kl. 11¾ faldt han sammen og døde saavidt ? ? under et Anfald.

Bestyrelsen ønsker alle medlemmer og samarbejdspartnere en rigtig glædelig jul samt et godt og lykkebringende nytår med mange gode oplevelser med vores hobby.

